DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
10. Sınıf · Türk Dili ve Edebiyatı · 8. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Dinlediği/İzlediği Metni Film Şeridi (Storyboard) ve Senaryo Taslağı Hâline Getirme, Anlatma (Yazma ve Konuşma) Uygulamaları

TDE4.2. Dinlediği veya izlediği masal/anlatı metninin yapı unsurlarını (olay örgüsü, kişiler, mekân, zaman) analiz ederek film şeridi (storyboard) sahneleri için içerik oluşturur. · TDE4.3. Film şeridi hâline getirdiği yazısında öyküleyici-betimleyici anlatım biçimlerini, söz varlığını, görsel-işitsel ögeleri ve bağdaşıklık ilkelerini uygular. · TDE4.3.7/8. Senaryo ve film şeridi metnini düzenlerken Türkçenin dil yapılarını, yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini (konuşma çizgisi, yay ayraç içi sahne yönergeleri) doğru kullanır.

HATIRLAYALIM

- Film şeridi (storyboard), anlatının görsel kareler, kamera açıları ve diyaloglarla planlanmasıdır.
- Masal uyarlamasında döşeme, serim, düğüm, çözüm ve dilek bölümleri anahtar sahnelere ayrılır.
- Metinde bağlaşıklık (tutarlılık) ve bağdaşıklık korunur; diyalogda (—), yönergede ( ) kullanılır.

1 EŞLEŞTİRME

Görseldeki film şeridi (storyboard) ve senaryo kavramlarını işlevleriyle eşleştiriniz.

FİLM ŞERİDİ (STORYBOARD) TEMEL BİLEŞENLERİ

Görsel Kare (Plan)	Çekim Ölçeği	Ses ve Müzik	Diyalog & Yönerge
Sahne çizimi	Genel / Boy / Yakın	Dış ses (Anlatıcı)	Konuşma çizgisi (—)
Mekân ve kişiler	Kamera açısı	Doğal ses efekti	Yay ayraç içi ( )

☐ 1. Film şeridi (Storyboard)

☐ 2. Genel (Uzak) Çekim

☐ 3. Yakın Çekim (Close-up)

a) Masalın geçtiği mekânı ve atmosferi bütünüyle tanıtmak için kullanılan çekim ölçeği

b) Karakterin yüz ifadesini, şaşkınlığını veya duygusunu vurgulayan çekim ölçeği

c) Anlatının çekim öncesi ardışık çizim kareleri ve sahne notlarıyla görselleştirildiği taslak

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Görseldeki anlatım, dil ve noktalama kurallarına göre ifadelerin Doğru (D) veya Yanlış (Y) olduğunu belirleyiniz.

ANLATIM BİÇİMLERİ VE METİNSEL ÖLÇÜTLER

Betimleyici ve Öyküleyici Anlatım	Bağlaşıklık ve Bağdaşıklık İlkeleri
Sahne ve mekân tasvirinde: Betimleme	Bağlaşıklık: Mantıksal ve anlamsal tutarlılık
Olayların hareket akışında: Öyküleme	Bağdaşıklık: Dil bilgisel bağlaç ve geçişler

	D	Y
Sahne ortamını göz önünde canlandırmak için betimleyici, olay akışı için öyküleyici anlatım kullanılır.	☐	☐
Senaryo metninde karakterlerin jest ve mimik yönergeleri soru işareti (?) içine yazılır.	☐	☐
Sahnelerin mantıksal açıdan çelişmemesine bağlaşıklık (tutarlılık), dil bilgisel bağlarına bağdaşıklık denir.	☐	☐
Film şeridi metninde Türkçe karşılığı varken yabancı terimleri kullanmak dil bilincine uygundur.	☐	☐

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki masal-film şeridi eşleştirme şemasına göre kahramanın devle veya engellerle karşılaşıp merakın zirveye çıktığı sahne hangi bölümdür?

MASAL BÖLÜMLERİNİN FİLM ŞERİDİNE AKTARIMI

1. Döşeme	2. Serim	3. Düğüm	4. Çözüm & Dilek
Tekerleme girişi	Kişi ve mekân	Çatışma ve engel	İyilerin zaferi
Dış ses ve müzik	Genel çekimle tanıtım	Merakın zirvesi!	Üç elma duası

(A) Döşeme (Tekerleme bölümü)

(B) Serim (Kişi ve mekân tanıtımı)

(C) Düğüm (Çatışma ve merakın arttığı gelişme)

(D) Dilek (Üç elma kalıp duası)

4 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki uygun edebiyat kavramlarıyla tamamlayınız.

konuşma · döşeme · yay · köşeli

1. Masalın başında dinleyicinin ilgisini çeken 'Evvel zaman içinde...' tekerleme bölümüne _____ denir.
2. Senaryo metninde karakterlerin karşılıklı konuşmalarının (diyalogların) başında _____ çizgisi kullanılır.
3. Karakterin ses tonu ve hareketleriyle ilgili sahne açıklamaları _____ ayraç içinde gösterilir.

5 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki senaryo karesi örneğinde «KELOĞLAN (Heyecanla heybesini açarak) — İşte aradığımız sihirli taş!» satırında yay ayraç içi ifadenin görevi nedir?

SENARYO VE FİLM ŞERİDİNDE NOKTALAMA

Yay Ayraç ( ) — Sahne ve Jest Yönergesi	Uzun Çizgi (—) — Konuşma Çizgisi
KELOĞLAN (Heyecanla heybesini açarak)	— İşte aradığımız sihirli taş buradadır!
Hareket, mimik ve ses tonunu gösterir	Karakterin doğrudan söylediği replik

(A) Karakterin hareketini, jestini ve duygu durumunu belirtmek

(B) Masalın yazıldığı tarihi ve yazarın biyografisini açıklamak

(C) Cümledeki yazım yanlışlarını düzeltmek

(D) Dış sesin okuyacağı tekerlemeyi sonlandırmak

6 TABLOYU TAMAMLA

Tablodaki yabancı sinema/film şeridi terimlerini Türkçedeki doğru karşılıklarıyla ve işlevleriyle tamamlayınız.

Yabancı Terim	Türkçe Karşılığı	Film Şeridindeki İşlevi
Storyboard	Film şeridi / Resimli taslak	
Flashback	Geriye dönüş	
Voice-over	Dış ses / Anlatıcı sesi	

7 KISA CEVAP

Görseldeki kamera açıları kartını inceleyiniz. Bir masal sahnesinde karakterin korkusunu ve gözlerindeki şaşkınlığı izleyiciye hissettirmek için hangi çekim ölçeği neden seçilmelidir?

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Film şeridine dönüştürülen bir masalın son karesinde «Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine; gökten üç elma düştü...» sözlerine yer verilmesi hangi bölümdür?

(A) Dilek bölümü
(B) Döşeme bölümü
(C) Serim bölümü
(D) Düğüm bölümü

9 ŞİFRELİ KELİME

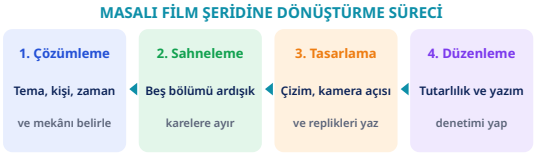
İpuçlarından yararlanarak kavramları yazınız ve anahtar harflerle şifreyi bulunuz.

Masalda kişilerin ve mekânın tanıtıldığı giriş bölümü
Olağanüstü olayların anlatıldığı anonim halk anlatısı
Olayları hareket ve zaman akışı içinde aktaran anlatım biçimi (Öyküleme/Hikâye)
Sahnelerin diyalog ve yönergelerle yazıldığı metin taslağı
Varlıkları görsel ayrıntılarıyla canlandıran anlatım (Betimleme)

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

10 SIRALAMA

Görseldeki dinlenen bir masalı film şeridine (storyboard) dönüştürme aşamalarını 1'den 4'e kadar doğru sırayla numaralandırınız.

- [ ] Masalın döşeme, serim, düğüm, çözüm ve dilek bölümlerini ardışık anahtar sahnelere (karelere) ayırma
- [ ] Metni bağdaşıklık, bağlaşıklık, yazım ve noktalama kuralları açısından denetleyip sunuma hazırlama
- [ ] Her kare için görsel taslak çizip altına çekim ölçeği, ses efekti ve yay ayraçlı diyalogları yazma
- [ ] Dinlenen masalın temasını, hedef kitlesini ve yapı unsurlarını (olay, kişi, mekân, zaman) çözümleme

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki film şeridi denetim listesine göre bir öğrencinin 1. karede 'gündüz güneşli orman' yazıp hemen devamındaki 2. karede aynı anı 'gece karlı çöl' olarak çizmesi hangi ilkeye aykırıdır?

(A) Bağlaşıklık (Anlamsal ve mantıksal tutarlılık)
(B) Ünlem işareti kullanımı
(C) Tekerleme ve deyim zenginliği
(D) Yabancı kelimelere Türkçe karşılık bulma

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki çok modlu anlatım şemasını inceleyiniz. Edebî bir masalı film şeridine dönüştürmenin yalnız yazılı metne göre anlatıma kattığı zenginlikleri açıklayınız.

